

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četr leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upraviščo se nahaja v Ptiju, gledališčo poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/4 strani K 40, za 1/8 strani K 20, za 1/16 strani K 10, za 1/32 strani K 5, za 1/64 strani K 250, za 1/64 strani K 1 — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 7.

V Ptiju v nedeljo dne 16. februarja 1913.

XIV. letnik.

Balkanske vojne in zmešnjave.

Mali turški uspehi na vseh bojiščih. — Nadaljevanje vojne. — Turške trdnjave še vedno nepremagane. — Stališče evropskih velevlasti. — Cesarevo pismo carju. — Kaj bo?

In zopet je v splošnem zapisati besedo o položaju: nespremenjeno. Iz bojišč v Trakiji in Albaniji pribajajo vesti, ki se bistveno nasprotujejo. Vsi "zmagujejo" zopet, kakor v začetku prve vojne. Zanesljivih poročil pa seveda ni. Gotovo je le to, da je prišlo doslej le do razmeroma manjših bojev, ki niso prinesli nobene važne odločitve. In istotako gotovo je, da so ti boji izredno kravati, da sta torej morilna strast in bojažljnost prikipeli do vrhunca. Lahko se tudi reče, da so doslej Turki dosegli nepričakovane uspehe. Ali šele v par dneh se pričakuje odločilnega boja, ki bode ali turško armado popolnoma porazili, ali pa Bulgare nazaj proti Adrianoplu potisnil. Naravnost krasno in junaško se držijo še vedno nepremagane turške trdnjave Adrianoplu, Skutari in Janina.

Medtem se od vseh strani nanovo naglaša potrebo nadaljevanja mirovnih pogajanj. Velevlasti so si v tem oziru edine, čeprav moti ruskata zahrbnost še vedno vsako odkrito postopanje. Bržkone hočejo tudi velevlasti počakati končni izid druge balkanske vojne; šele potem bodoje skušale svoje mnenje uveljaviti.

Lastnoročno pismo našega cesarja Franceta I. na ruskega cesarja je bilo v Petersburgu izročeno in tudi lastnoročni carjev odgovor je prinesel princ Hohenlohe že nazaj. O teh pismih se mnogo ogibava, ali kaj gotovega ne more o njih strogo tajni vsebini nikdo povedati. Plemenito znamenje vzvišene miroljubnosti našega cesarja je to pismo na vsak način. Zato je pa tudi prav obžalovanja vredno, da se vkljub temu na Ruskem proti avstrijska gonja vedno očitnejše širi. Tudi ruska vlada ne napravi nobenega koraka, ki bi dokazal odkritosčnost njenih "miroljubnih" fraz. Nasprotno so mobilizacije ob naši meji z vsakim dnevom očitnejše in napravijo v avstrijskih krogih veliko skrb. V ruskih listih se govorovi brez prikrivanja, da bode v spomladji Rusija za meč prijela in Avstro-Ogrsko napadla. Nevarnost svetovne vojne, kakor še ni videl, torej še ni izključena. Nasprotno, ta nevarnost postaja polagomo še večja. In če plemenite želje našega mirovnega cesarja bode triumfira furija vseslovenske krvolčnosti . . .

* * * Obstreljevanje Adrianopla.

Združeni Bulgari in Srbijci so pričeli z izredno vhemenco obstreljevanje junaške trdnjave. Ob-

streljevali so brezobzirno mesto in cerkve in napravili velikansko škodo. Vendar pa se turška posadka z levovo hrabrostjo brani. Splošna sodba je, da Adrianopel ne bude nikdar z orožjem premagan; k večjem glad bode to trdnjava sovražniku izročili. Bulgari so najprve nekaj zunanjih utrdb zavzeli, iz katerih so jih pa Turki v krvavi borbi zopet vrgli. Turki so napravili izpad, ki se je pa ponesrečil. Izgube na obeh straneh so velike. Konzuli so prosili, da naj se za podanike tujih držav v Adrianoplu napravi "neutralno cono"; ali Bulgari so to odklonili. Francoska zahteva zdaj odločno, da se pusti njenim podanikom prosti odhod iz Adrianopla.

Boji ob Tšataldsu.

Ob liniji Tšatalds je prišlo doslej le do manjših prask. Vsekakor pa so pričeli Turki naprej prodirati, medtem ko se preje napadnili Bulgari polagoma nazaj pomikajo. V kratkem se pričakuje tudi tukaj odločilno bitko, ki bode usodelna za vso vojno.

Skutari.

Črnogorci in Srbi so okoli trdnjave Skutari v naravnost obupnem položaju. Zadnji boji so bili izredno kravati in jim niso prinesli nobenih uspehov. Zlasti Srbi so bili od Turkov grozovito tepeni. Črnogorci se zaman prizadevajo in se bodejo izkravili ob zidovju te trdnjave. Poleg tega je bržkone izključeno, da bi Skutari kedaj pod Črnogoro spadal.

Veliki boji v Galipolu.

Največji boji v sedanji drugi balkanski vojni so se vrili na polotoku Galipoli. Tam so zbrali Bulgari večjo armado, s katero hočejo do Konstantinopla prodreti. Turki so jim vrgli 60.000 mož nasproti, katere so čez morje prepeljali. Turki nameravajo Bulgare obkrožiti in uničiti. Doslej še ni popolnoma verojetnih poročil. Ali gotovo je, da je v bojih že na tisoče vojakov padlo in da so Turki doslej dosegli razmeroma lepe uspehe. Istopako se širi govorica, da so Turki pri Janini Grke hudo premagali. Treba je počakati, da se te vesti potrdijo.

Srbski listi prepovedani.

Vlada je celo vrsto velikih srbskih časopisov za Avstro-Ogrsko prepovedala. Skrajni čas je bil, da se tem hujškačem zaprete v monarhijo.

Italijanske odredbe.

Vojni parniki v Benetkah so dobili povelje, da naj se takoj za vojno pripravijo in v Neapelj odplovejo. Pričakuje se v kratkem zanimive dogodke.

Rusko oboroženje.

Od vojaške visoke strani prinaša "Grazer Tagblatt" poročila o ruskih pripravah za vojno in pravi m. dr.: Vkljub miroljubnim zagotovilom ruske vlade pripravlja se Rusija vendar z veliko mobilizacijo na vojno. Car je sicer miroljubne narave, ali on je popolnoma v rokah vojne stranke in panslavistov. Ruski oficirji so mi ponovno zagotovili, da se je tekom 4 mesecev vzhodne garnizije na 700.000 mož v mirovnem stanu spravilo, ki se nahaja pod okrožjem varšavskoga kora. Domače poljske garnizije se je že v jeseni v guberniji Kasan in Szamara ter na mongolsko-kitajsko mejo spravilo (ker se Rusi nanje ne zanesejo). Veliki del mobiliziranih vojakov se je potisnilo na nemško in galijoško mejo, tako zlasti mnogoštevilne kozake. Ruska vojna uprava misli, da bode s 300.000 kozaki Galicijo in severni del Ogrske preplovila. Celo najmanjši obmejni kraji so napolnjeni z kozaki. Popolnoma predvračilo in moderniziralo se je ruske trdnjave na Poljskem. V Varšavi imajo 3000 kanonov in 115.000 vojakov zbranih. Vse trdnjave so polne živil in priprav za obleganje . . . Rusija je do danes za te vojne priprave več kot 1.000 milijonov rublov izdala. Pripravlja se, kar se ne dà več zatajiti ali prikriti, na "veliki obračun" z Avstro-Ogrsko . . .

Francoski denar.

V "Voss. Ztg." razpravlja dr. H. Friedjung o vprašanju, s kakim denarjem peljejo balkanske državice vojno. Bulgarija dobila je med vojno od neke francoske banke 40 milijonov frankov posojila, Srbija pa 18 milijonov. Od tega časa pa so gotovo že večje svote iz Francoske prihajale. Druge svote zopet so prihajale iz Petersburga. Črnagora n. p. bi gotovo ne mogla svoje vojaštvo 4 mesece pod orožjem držati, ako bi ne dobivala rusko-francoski denar. Brez francoskega denarja bi bila balkanska vojna nemogoča. Francoska bi namreč rada polagoma dobila doslej turški pokrajini Sirijo in Palestino in hoče tudi sploh Rusiji pomagati. V splošnem bankrotu Srbija, ki ji nikdo niti groša ne posodi, napravila je na Francoskem "na kredit" velike naročbe (46 baterij za hitro streljanje po 4 kanonov, 6 municipijskih vozov in 2000 krogelj; nadalje 10 havbic-baterij za brzostreljanje po 4 kanonov, 6 municipijskih vozov; 4 težke havbic-baterije po 4 kanonov in 8 vozov; skupaj 20.000 strelov za poljske kanone in 14.000 za havbice.) S tem ima Srbija razmeroma mnogo več artiljerije nego Avstro-Ogrska. In vse to — s francosko-ruskim denarjem . . .

MOJA STARA

izkušna me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-pferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobri povsod.